

Vitanovček

školský časopis

XX. ročník, 1. vydanie

Šk. rok: 2022/2023

Vydáva: Základná škola s materskou školou Vitanová

Obsah

V našej škole	4
Vitajte prváčikovia	4
Beseda o zdravej výžive	6
Európska noc výskumníkov	6
Október-mesiac úcty k starším	7
Last wish	8
Misijný týždeň.....	9
November-mesiac prevencie násilia na deťoch	10
Požehnanie adventných vencov	11
Sviatok sv. Mikuláša.....	11
Vianočné trhy.....	12
Novoročná akadémia.....	12
Školský parlament	13
Súťaž o najkrajšiu tekvicu	13
Medzinárodný deň školských knižníc	14
Vianočná pošta	16
Medzinárodný deň komplimentov	16
Aktivity žiakov 1. stupňa.....	16
Exkurzia na Oravskom hrade	17
Šarkaniáda	18
Výhry v detských časopisoch	19
Zapájame sa do projektov	20
Do školy na bicykli.....	20
Eko Alarm.....	20
Mobilita Erasmus+ Španielsko	21
Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok.....	23
Vianočná pošta pre seniorov	23
Súťažíme	24
Futbal žiačok ZŠ – obvodné kolo	24
iBobor 2022	24

Pytagoriáda - školské kolo	25
Naše úspechy.....	26
Technická olympiáda	26
Súťaž Ypsilon – Slovina je hra	26
ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY	27
Do škôlky sa tešíme, s úsmevom tam ideme.....	27
Návšteva starkých.....	28
Zdravé zúbky.....	28
V kráľovstve pani jesene.....	29
Deň materských škôl.....	30
Mikuláš a jeho pomocníci	31
Novoročná besiedka pre rodičov.....	31
Z našej tvorby	32
O čom mi rozprávali moji starí rodičia	32
Zabav sa.....	35

V našej škole

Vitajte prváčikovia

Nový školský rok sme už tradične začali svätou omšou a slávnostným otvorením v kultúrnom dome. Pán riaditeľ privítal všetkých prítomných, hostí, všetkých zamestnancov školy, žiakov a taktiež privítal našich nových žiakov - našich prváčikov, ktorí spolu s rodičmi prvýkrát prekročili prah dverí do školy, kde ich privítala ich prvá pani učiteľka. Do nového roka sme vkročili s nádejou vo všetko dobré, ale aj s neistotou budúcnosti či sa nezopakuje scenár vyučovania počas pandémie.

Všetkým prajeme dobre prežitý každý školský deň v tomto školskom roku, deviatikom úspešné prijatie na dobré stredné školy a všetkým veľa trpezlivosti, sily a samozrejme zdravia.

Keď sa naši prváčikovia v škole trochu adaptovali, položili sme im v ankete tieto otázky:

1. Čo sa ti najviac páči v škole?
2. Ktorú činnosť robíš v škole najradšej?
3. Čím chceš byť, keď vyrastiete?

1. Najviac sa teším, že chodím do školy.
2. Veľmi rád kreslím.
3. Keď budem dospelý, chcel by som byť sochár.

Felix

1. Páči sa mi v škole, že sa ešte môžeme hrať s legom.
2. Cez prestávky si rada skladám puzzle.
3. Keď vyrastiem, chcela by som byť učiteľka.

Emka

1. Páči sa mi, že sa môžem hrať so spolužiakmi.
2. Najradšej hrám futbal na telesnej výchove.
3. Keď budem dospelý, chcel by som byť pilčík.

Damián

1. Mám rád, že môžem chodiť do družiny a hrať sa.
2. Najradšej sa hrám s legom cez prestávky.
3. Keď budem veľký, chcel by som byť kamionista.

Dávidko

1. V škole sa mi páči nová interaktívna tabuľa.
2. Rád sa hrám so spolužiakmi cez prestávky.
3. Chcel by som byť futbalista.

Alex

1. V škole sa mi najviac páči, že sa ešte môžem hrať s hračkami cez prestávku.
2. Najradšej si kreslím.
3. Keď vyrastiem, chcela by som byť zverolekárka.

Tánička

1. V škole sa mi najviac páči, že máme super modernú tabuľu a môžeme cez hodiny na nej pracovať.
2. Najradšej si maľujem.
3. Chcela by som byť baletka.

Ninka

Beseda o zdravej výžive

Zdravá strava by mala tvoriť základ nášho jedálnička. Čo považujeme za zdravé, alebo nezdravé nám v stredu, 28.9.2022 vysvetlila výživová poradkyňa Ing. Bc. Lýdia Števaňáková. Dozvedeli sme sa, ako by mal vyzeráť tzv. zdravý tanier, koľko energie zo stravy získavame, prečo je dôležité mať vyváženú stravu, kedy a koľko jesť. Venovali sme sa aj nevhodným nápojom (kofeínové, energetické nápoje), ktoré majú veľký vplyv na naše zdravie, najmä zdravie mladých ľudí a detí. Na záver prebehla krátka diskusia. Veríme, že táto dôležitá téma poskytla žiakom nové informácie, ktoré využijú aj v živote.

Európska noc výskumníkov

Aj tento rok sa prezentácia vedy a techniky konala posledný septembrový piatok (30.9.2022) v Žiline. Po rokoch pandémie sme sa opäť reálne stretli s vedou a technikou v praxi. Vyskúšali sme chytiť mikročasticu, počúvať zvuky vychádzajúce z vesmíru, objaviť chémiu okolo nás. Zaujímavé bolo moderátorské štúdio, skladanie hlavolamov, razeň knihovníckeho odznaku. Tiež sme si vyskúšali resuscitovať a zmerať množstvo škodlivín v ovzduší. Bohatý program dopĺňali kvízy a zaujímavé rozhovory.

Október-mesiac úcty k starším

Každý mesiac v roku má svoje nenapodobiteľné čaro, svoj význam tak pre prírodu, ako aj pre nás ľudí. Príchod jesenných dní sprevádzaný babím letom a rannými hmlami je typický pre mesiac október, ktorý je venovaný **úcte starším**.

Vrásky, strieborný vlas, mozoľnaté dlane a bohaté životné skúsenosti, pestrá paleta veselých i smutnejších udalostí v živote človeka. To je čas zaslúženého odpočinku po statočne vykonanej práci. Je obdivuhodné, že naše babičky a deduškovia študujú, chodia na výlety, do kina, do divadla, majú čas zájsť s nami do lesa na huby, na liečivé bylinky, nedeľné prechádzky...

Žijú medzi nami. Stretávame ich na ulici, v autobusoch, v obchodoch.

Neprechádzajme okolo nich bez pozdravu, bez povšimnutia. Obklopte ich pozornosťou, zaujímajme sa o ich skúsenosti.

Obdarujme starých ľudí láskou, úctou, slušnosťou, uvoľnením miesta, pomocou v ťažkostiach. Niekedy stačí aj milé slovo a úsmev. Skúste aj vy nájsť spôsob ako našim starkým prejaviť úctu a lásku, nie iba jeden deň, či mesiac v roku, ale stále. Aby nemali pocit, že sú zbytoční a niekomu na ťarchu. Aby tá ich jeseň bola pokojná, bez obáv z posledných chvíľ.

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sme žiakov pozvali do súťaží:

1. Zavolaj svojej babke, pomôž dedkovi s drevom alebo inými prácami.

Ako dôkaz tvojjej pomoci a pozornosti sa

spoločne odfotografujte a tak zachyťte vaše spoločné chvíle.

2. Zapiš spomienky svojich starých rodičov na detstvo a mladosť a napíš krátke rozprávanie s názvom **O čom mi rozprávali starí rodičia**.

V príbehoch, ktoré žiakom vyrozprávali starí rodičia o svojej mladosti, sa skrýva humor aj ponaučenie. Najzaujímavejšie nájdete v rubrike

Z našej tvorby.

V mesiaci október si žiaci našej školy v spolupráci s obecným úradom pripravili pre svojich starých rodičov v nedeľu 23.10. milé rozptýlenie

a potešenie v podobe vystúpenia

- pásma krásnych pesničiek, básničiek a tanca. Všetkým našim starým rodičom prajeme pevné zdravie, bystrú myseľ, úsmev na tvári, radosť zo života a aby ich ďalšie roky sprevádzala láska, úcta, pozornosť a vďačnosť nás všetkých.

Last wish

Žiaci 5. - 9. ročníka sa zúčastnili anglického divadelného predstavenia. Príbeh LAST WISH je aj napriek pesimisticky znejúcemu názvu humorný inšpirovaný rozprávkou Jana Wericha Kráľ mal troch synov. Príbeh bol zaujímavý, využíval sa anglický prejav s použitím atraktívnych dialektov, variabilná scéna, žánrovo rôznorodá hudba a pestré herecké kreácie.

Na predstavení bola využívaná slovná zásoba a frázy, s ktorými sa študenti môžu stretnúť v reálnom živote.

Cieľom predstavenia bolo priblížiť žiakom cudzí jazyk a pomôcť im prekonať zábrany pri jeho aktívom používaní v bežnej komunikácii. Skúseným hercom sa podarilo naše publikum zaujať a udržať pozornosť až do konca.

Perličky z našich školských lavíc

Učiteľ: Ideme si napísať písomku.

Žiak: Ja nemusím písať. Ja som vám dal čokoládu.

Učiteľka: Nieкто sa bojí pôrodu. Nejdem vás strašiť.

Žiak (chlapec): Ja sa nebojím.

Učiteľka: Toto je čo za strom, čo sme nakreslili?

Žiak: Jablčnák!

Učiteľka: Čo musia dodržiavať katolícki kňazi? Na c...

Žiak: Cirkevný sviatok!

Na hodine biológie

Žiak: Aj človek je hmyzožravec. Lebo keď ide večer behať a otvorí si ústa, poje veľa múch.

Žiak: Viete, prečo je lepšie byť bezstavovcom?

Lebo ho nesekne v krížoch.

Učiteľ: Čo podľa vás patrí medzi osobné sviatky?

Žiak: Pohreb!

Učiteľka: Čo pre vás ešte znamená rodina? ...dôvera, starostlivosť, láska

Žiak: A ešte dedičstvo!

Učiteľ: Aké remeslo ešte poznáte?

Žiak: Drevotárstvo.

Misijný týždeň

Celý týždeň 17.10. - 21.10.2022 sme prežívali v duchu misií. Bola to naša školská príprava na svetový deň misií - na Misijnú nedeľu - 23. októbra 2022, ktorá je najväčšou akciou solidarity na celom svete. Témou tohtoročnej misijnej nedele je citát zo Skutkov apoštolov 1,8: „**Budete mi svedkami.**“ - budme svedkami radosti, lásky, nádeje a pokoja - budme misionármi.

Počas celého týždňa žiaci z biblického krúžku a žiackeho parlamentu pri vchode do budovy v oblečení typickom pre kontinenty ponúkali koláče. Výťažok z predaja koláčov ide na misie.

Každý deň sme podporili túto myšlienku **aj farbou oblečenia**. Obliekali sme sa do misijných farieb, v pondelok do zelenej farby, ktorá symbolizuje Afriku, v utorok do červenej farby symbolizujúcej Ameriku, v stredu do bielej farby symbolizujúcej Európu, vo štvrtok do modrej farby symbolizujúcej Austráliu a Oceániu a v piatok do žltej farby symbolizujúcej Áziu.

V posledný deň si žiaci mohli na **misijnom jarmoku** kúpiť rôzne drobnosti - bižutériu, sošky, hračky, obrázky, čím podporili zbierku na misie, ktorá tohto roku putuje do Kambodže.

Celý týždeň sme misijne prežívali, kúsok svojho srdca i času dali, aby sme solidaritu preukázali a chudobnejším pomáhali.

November-mesiac prevencie násilia na deťoch

Druhá polovica novembra je známa aj medzinárodnými dňami prevencie v rôznych oblastiach.

18. november je európskym dňom ochrany detí pred sexuálnym zneužívaním.

19. novembra je pripomenutím problematiky násilia na deťoch. Je to Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí a 20. november vyhlásila organizácia UNICEF za Svetový deň detí. Práve tieto dni nám pripomínajú, že každé dieťa si zaslúži detstvo bez násilia

a pripomíname si aj prijatie Dohovoru o právach dieťaťa.

Násilie páchané na deťoch je možné pozorovať denne a všade. Deje sa bez ohľadu na ekonomické a sociálne podmienky, kultúru, náboženstvo či etnickú príslušnosť. Priveľa detí na celom svete prichádza do kontaktu s násilím. Následky nie sú vôbec zanedbateľné, domino efekt v tomto prípade funguje naprieč celou spoločnosťou a má dosah aj na nasledujúce generácie.

Ostatné tri roky nám priniesli pandémiu, vojnu, násilie z nenávisťi či vyhrotenie extrémizmu. Situácia je náročná, napätie v spoločnosti je veľké. O to viac je dôležité venovať sa ochrane tých najzraniteľnejších – detí. Deti z násilia „nevyrastú“. Deti, ktoré rastú s násilím, si jeho následky nesú celý svoj život.

Žiaci našej školy zažili zaujímavé aktivity so školskou pani psychologičkou a koordinátorkou prevencie, ale aj preventívne aktivity na triednických hodinách. Počas dvoch pondelkových popoludní sme si pozreli tematicky zamerané filmy so žiakmi druhého stupňa. Obyčajná tvár a Cyberbullies boli snímky, ktoré nám pomohli sa zamyslieť a možno aj empaticky "prežiť" tieto náročné situácie násilia, šikanovania a kyberšikanovania.

Vyvrcholením bola slovensko-česká aktivita BUBNOVAČKA, ktorá bola organizovaná už po deviaty krát. Myšlienkou tohto podujatia „ Aby bolo deti lepšie počuť“ - je práve spomínaná téma násilia páchaná na deťoch. Aktívnym bubnovaním sme sa tak zapojili medzi viac ako 85-tisíc detí a dospelých a BUBNOVALI SME TAK ZA VÄČŠIU OCHRANU DETÍ PRED NÁSILÍM.

Požehnanie adventných vencov

Neodmysliteľným symbolom predvianočného obdobia je adventný veniec, ktorého sviečky sa v týchto dňoch zapalujú v kostoloch a vo väčšine domácností. Aj v našej škole duchovný otec Vdp. Štefan Tuka požehnal adventné vence, na ktorých bude svetlo sviec pripomínať blížiace sa Vianoce a potrebu prípravy na narodenie Pána, aby jeho narodenie zapálilo v našich srdciach oheň viery, nádeje a lásky.

Neodmysliteľným symbolom predvianočného obdobia je adventný veniec, ktorého sviečky sa v týchto dňoch zapalujú v kostoloch a vo väčšine domácností. Aj v našej škole duchovný otec Vdp. Štefan Tuka požehnal adventné vence, na ktorých bude svetlo sviec pripomínať blížiace sa Vianoce a potrebu prípravy na narodenie Pána, aby jeho narodenie zapálilo v našich srdciach oheň viery, nádeje a lásky.

Sviatok sv. Mikuláša

Každý rok, 6. decembra, slávi meniny Mikuláš. Na jeho príchod netrpezlivo čakali žiaci našej školy. Dočkali sa. Sv. Mikuláš so svojimi pomocníkmi zavítal do každej triedy. Predstavil sa deťom, odovzdal im posolstvo jeho života. Nezbední čertíci s dobrými anjelmi predviedli svoj program. Žiaci im z vďačnosti zaspievali a zahrli piesne, zarecitovali básne, pomodlili sa i potešili Mikuláša kresbičkami.

Srdečné poďakovanie patrí RODIČOVSKÉMU ZDRUŽENIU pri našej ZŠ, deviatakom, že sa zhostili úlohy i všetkým zúčastneným, ktorí sa v tento deň stretli s Mikulášom a jeho pomocníkmi.

Vianočné trhy

Vianočnú atmosféru sme si v našej obci urobili 10. decembra, kedy sa uskutočnili vianočné trhy. Na nich si mohli návštevníci kúpiť rôzne drobnosti - vianočné ozdoby, ikebany, koláče, oblátky, svietniky, pohľadnice, výrobky z dreva a iné

od našich

detí aj miestnych výrobcov. Samozrejme nechýbalo ani občerstvenie - punč, kapustnica, klobása a iné.

Všetci, ktorí prišli, zažili príjemne strávený predvianočný čas obohatený vzájomnými stretnutiami a rozhovormi.

Ďakujeme za prípravu a realizáciu celej akcie všetkým, ktorí sa zapojili - organizátorom Združeniu rodičov pri ZŠ s MŠ, Obecnému úradu Vitanová, žiakom a pedagógom školy.

Novoročná akadémia

"Za noci vyzváňa znova hlas, zobúdzá lásky cit čo drieme v nás..." Týmito slovami sme privítali 15.1. na Novoročnej akadémii všetkých, ktorí si našli voľný nedeľný čas a prišli si vychutnať ešte kúsok vianočnej atmosféry.

Toto pásmo piesní, básní, vinšov a tančiek bolo pôvodne plánované na predvianočný čas, ale kvôli vysokej chorobnosti žiakov sa preložilo.

Školský parlament

Súťaž o najkrajšiu tekvicu

Veľké, stredné aj menšie plody tekvic zaberajú na jeseň popredné miesto v každej záhrade. Už zďaleka žiaria veselými jesennými farbami od zelenej cez bielu až po oranžovú. Ešte viac vyniknú pri vchodových dverách s vyrezávanými očami, nosom a zubatými ústami. I vchod do našej školy zdobia vyrezávané tekvičky.

O tú najkrajšiu sme súťažili od 3. októbra do 14. októbra.

Do súťaže sa zapojili žiaci prvého aj druhého stupňa, niekoľko ďalších tekvic vyrobili aj žiaci školského parlamentu, ktorí rozhodli o nasledovnom poradí:

1. miesto: **Kludia Karasová**, 3.A, **Karolína Kokošková**, 2.A

2. miesto: **Maroš Stas**, 8.A

3. miesto: **Sofia Čaklošová**, 5.A, **Nella Gazdíková**, 8.A

Vítazné

tekvice

Vítazom gratulujeme a samozrejme všetkých, ktorí sa do súťaže zapojili, sme odmenili pozornosťou za snahu a kreativitu.

Medzinárodný deň školských knižníc

„Knihy nám prinesú múdrosť automaticky,
ale môžu byť aj cestou ako sa k nej dostať.“

25. októbra sme si pripomenuli Medzinárodný deň školských knižníc. Tento deň vyhlásila Dr. Blanche Woolls, prezidentka Medzinárodnej asociácie školského knihovníctva a pripomína sa od roku 1999. Deň je oslavou školských knižníc, ich významu a prínosu pri vzdelávaní detí. Hlavnou myšlienkou je podpora vzťahu žiakov ku knihám, školskej knižnici, čítaniu a poznávaniu a získanie si väčšieho počtu milovníkov literatúry.

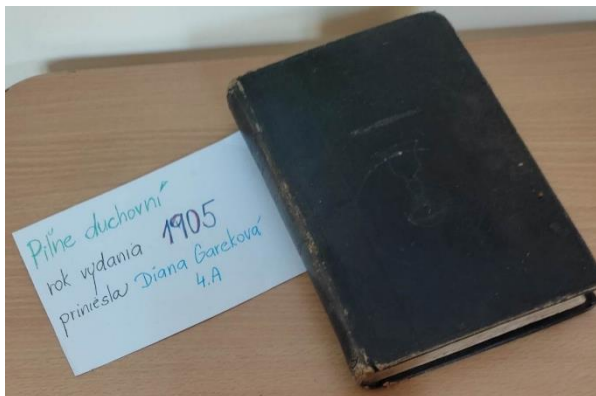
Snažme sa nájsť v knihách priateľa, ktorého vymeníme za smartfón. Je to priateľ, ktorý ťa nezradí. Keď už nie inak, tak len tak, že sa jej nevybijú baterky a jej signál bude fungovať aj tam, kde ťa iný signál zradil. Čítaním získavaš nielen nové fakty, prijímaš informácie, no učíš sa aj gramatiku a štylistiku. Určite má každý doma zaujímavé knihy - maličké, ktoré majú ledva pár strán, obrovské, ktoré zaberú celý stôl, hrubé, že už pohľad na ne odrádza od čítania, staré, ktoré držia pokope silou vôle. A práve staré knihy sme hľadali.

Celé dva týždne naši žiaci hľadali a pátrali po knihe s najstarším dátumom vydania. Mnohí ani len netušili, čo sa skrýva u nich doma alebo u starých rodičov. Do súťaže sa zapojili žiaci prvého aj druhého stupňa a verte či nie, kníh bolo dosť. Medzi knihami sa objavili staré učebnice, slovníky, náučné knihy, Biblie, modlitebné knižky i knižky pre deti, dokonca sa objavili i knihy písané v starom jazyku zvanom „švabach“. Knižné klenoty, ktoré majú svoju historickú hodnotu sme vystavili na chodbe školy. Dospeli sme k záveru, že nádherné skvosty našej minulosti v podobe kníh si naše deti cenia a chránia, pretože si uvedomujú múdrosť, ktorú v sebe ukrývajú. Piatich žiakov, ktorí doniesli najstaršie knihy, sme odmenili knižnými odmenami.

Výsledky súťaže „Hľadáme najstaršie vydanú knihu“:

- Najstaršiu knihu priniesol **Marián Mrzena**, kniha bola vydaná v roku **1872** a teda má presne 150 rokov.

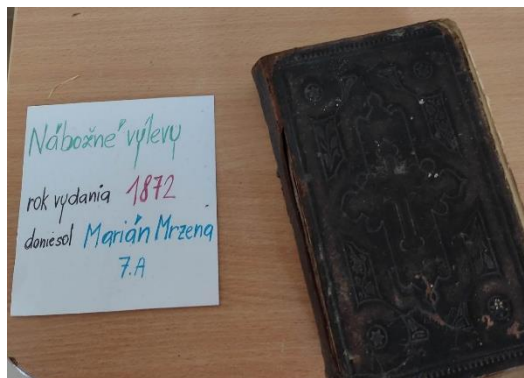
- Knihu, ktorá má 141 rokov priniesla **Daniela Tarčoňová** z 3. A, jej rok vydania je **1881**.

- Tretia najstaršia kniha patrí **Pavlovi Karasovi** zo 4. A triedy, bola vydaná v roku **1896** a má 126 rokov.

- **Dianka Gareková** sa môže pochváliť 117-ročnou knihou z roku **1905**.

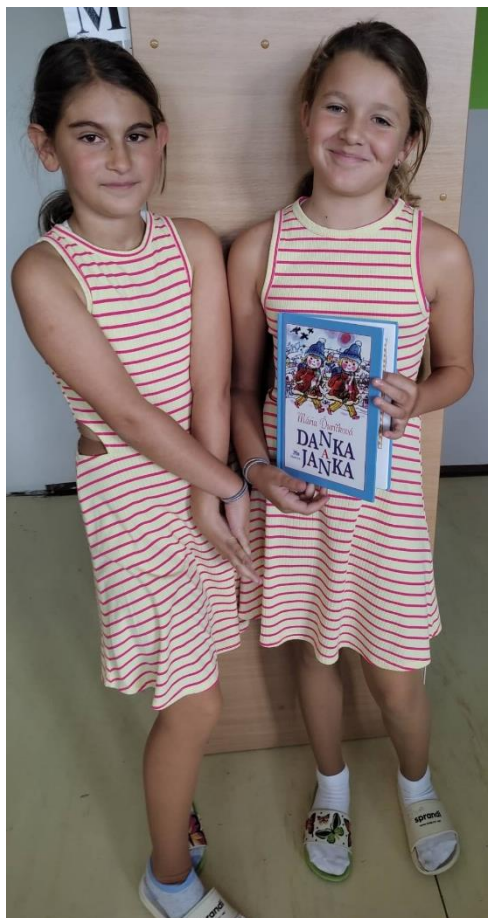
- O rok mladšiu, teda 116-ročnú knihu s rokom vydania **1906** doma našiel **Aurel Gazdík** zo 6. A .

„**Kreslo pre hosťa**”- tak bola nazvaná aktivita pre žiakov 7. A triedy. Žiaci im najbližšou formou predstavili svoju obľúbenú a prečítanú knihu. Mohli si pripraviť ukážku z prezentovanej knihy, prerozprávať jej obsah, uviesť dôvody, pre ktoré je táto knižka ich „naj”, mohli povedať, prečo by si knižku mali prečítať aj spolužiaci. Sme radi, že siedmáci ukázali, že čítanie majú v obľube a svet literatúry je im blízky.

Pre **piatok** bol tento deň doslova rozprávkový, pretože si na hodinu obliekli kostým svojej obľúbenej rozprávkovej postavy. Knižnicu tak premenili na malé rozprávkové kráľovstvo, kde sme mohli vidieť Janku a Danku, Jožka Mrkvičku, Popolušku, kravičku, Heidi, Hermionu, Gerdu zo Snehovej kráľovnej, pastierika Dávida, ktorý porazil Goliáša...Predstavili nám knihu, z ktorej rozprávková postava pochádza a prečítali nám z nej obľúbené úryvky.

Vianočná pošta

Školský parlament prišiel opäť s peknou myšlienkou „vianočnej pošty“. Každý, kto chcel potešiť svojho spolužiaka, kamaráta, pani učiteľku alebo pána učiteľa, mohol svoje želanie, odkaz alebo kresbu vložiť do pripravenej krabice. Členovia parlamentu všetky odkazy roztriedili a doručili svojmu majiteľovi až po vianočných prázdninách, keďže to v decembri kvôli chrípkovým prázdninám nestihli.

Medzinárodný deň komplimentov

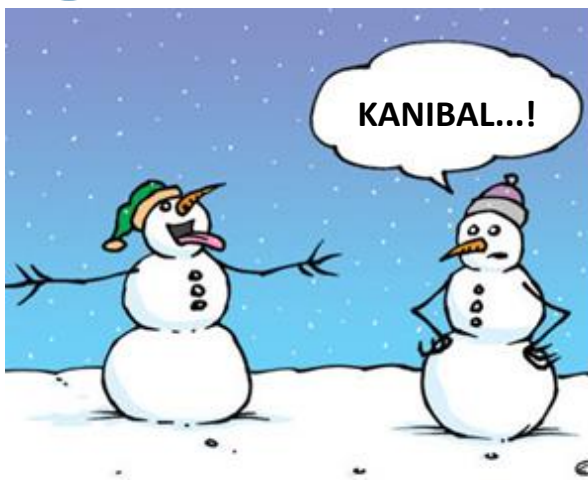

Medzinárodný deň komplimentov sa traduje od roku 1998 a pripomíname si ho 24. januára. Kompliment má takú zázračnú moc, že nám dokáže vylepšiť celý deň. Či ho už vypovieme alebo dostaneme, patrí to k tým životným radostiam, ktoré sú zadarmo a nedajú sa kúpiť. Aj naši žiaci Školského parlamentu boli štedrý a chválami vôbec nešetřili. Každému spolužiakovi vo svojej triede napísali kompliment, ktorý na nich čakal ráno v lavici. Prostredníctvom rozhlasovej relácie sme si priblížili, čo to kompliment vlastne je a ako ho vysloviť, aby neznel neúprimne a podlízavo. Mnohí žiaci zanechali pekné lichôtky pre svojich kamarátov na nástenke a nezabudlo sa ani na učiteľov, ktorých radostný úsmev nás veľmi potešil.

Pamätajte, že na pekné slová a pochvaly ľudí okolo nás by sme nemali zabúdať počas celého roka.

Zasmejme sa

Aktivity žiakov 1. stupňa

Exkurzia na Oravskom hrade

Oravský hrad patrí medzi naše najvýznamnejšie kultúrne historické pamiatky. „Pýchu Oravy“ sme s deťmi I. stupňa navštívili vo štvrtok 13. 10. 2022. Aby sme si výlet spestrili, do Oravského Podzámku sme sa odviezli vlakom. Na hrade nás privítala pani sprievodkyňa, ktorá nás pútavo preniesla do dávnej minulosti. Odvážne deti sa dostali aj do najvyššie sprístupnených priestorov hradu. Všetkým sa výlet vláčikom na hrad veľmi páčil.

Šarkaniáda

Aj tento rok žiaci I. stupňa netrpezlivo čakali na „Šarkaniádu“. V utorok 18. 10. 2022 nám počasie prialo, na oblohe sa usmievalo slniečko, pofukoval jemný vetrík, bol to ideálny deň na púšťanie šarkanov. A tak žiaci 1. – 3. ročníka so svojimi pani učiteľkami vybehli na neďaleký kopec. Nad našimi hlavami sa vznášali šarkany rôznych farieb i veľkostí. Deti sa vybehali a vyšantili do sýtosti. Už teraz sa tešíme na budúcu Šarkaniádu.

Výhry v detských časopisoch

Žiaci prvého stupňa si už dlhoročne objednávajú detské časopisy, s ktorými pracujú nielen na hodinách čítania, ale zapájajú sa aj do súťaží.

Krásne knihy, za svoje odpovede v časopise Rebrík tentoraz potešili Alexa Beneka a Andreja Šprláka zo 4. triedy. Zároveň sú motiváciou aj pre ďalších žiakov, ktorí radi súťažias a riešia úlohy v časopisoch.

V predvianočnom čase žiakov štvrtého ročníka potešili výhry z časopisov Fífik a Rebrík. Žiaci sa pravidelne zapájajú do súťaží z týchto časopisov, odpovedajú na otázky, vypracovávajú úlohy a maľujú obrázky. Z časopisu Fífik získali za svoju prácu krásne knihy, ktoré už môžu čítať počas prázdnin.

Gabika Šprláková dostala knihu z časopisu Rebrík, ktorá ju veľmi potešila.

Deti poslali do redakcií poďakovanie s vianočným prianím.

Úlohy z časopisu Rebrík radi vypracovávajú aj žiaci na Biblickom krúžku. Tento mesiac medzi odmenenými bola A. Mlkvíková, ktorú potešila krásna kniha.

Zapájame sa do projektov

Do školy na bicykli

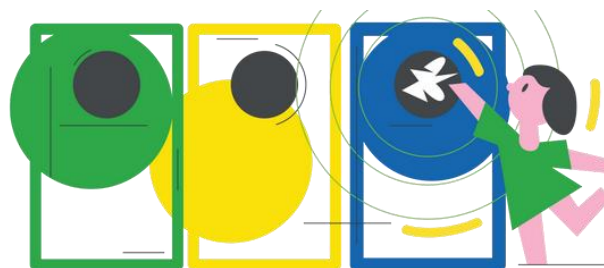

Aj tento rok sme sa zapojili do kampane "Do školy na bicykli", ktorá prebiehala v dvoch októbrových týždňoch od 17. októbra do 28. októbra 2022. Kampaň sa tento rok nesie aj v duchu hesla „Jazdíme celý rok!“. Špeciálnym motívom tohtoročných kampaní je celoročné bicyklovanie – pretože bicyklovať do školy je možné na jeseň, v zime, za každého počasia, nielen toho pekného.

Na našej škole sa počas dvoch týždňov zapojilo 134 žiakov z deviatich tried a na bicykli alebo kolobežke prišli do školy 665-krát. Najaktívnejšiu triedou bola **3.A**.

	Deň	Počet detí na bicykloch a kolobežke
1. týždeň	17.10.2022	68
	18.10.2022	91
	19.10.2022	93
	20.10.2022	83
	21.10.2022	86
2. týždeň	24.10.2022	79
	25.10.2022	63
	26.10.2022	58
	27.10.2022	44
	28.10.2022	-

Eko Alarm

Eko Alarm je projekt zameraný na správne triedenie odpadu. Naša škola je v školskom roku 2022/2023 zapojená do lektorovania, kedy sa žiaci počas celého školského roka postupne dozvedia, čo je odpad, ako vzniká, koľko trvá, kým sa rozloží, ako s ním nakladať a ako ho vôbec nevytvárať. Vzdelávanie je rozdelené do troch modulov. Prvé online stretnutie bolo na našej škole 7.10.2022, zamerané na triedenie odpadu. Druhé online stretnutie prebehlo 27.1.2023. Žiaci si v ňom predstavili a vysvetlili 10 mýtov o odpade a taktiež im lektorka ukázala, čo všetko sa deje s odpadom, ktorý vytriedime - ako sa ďalej spracúva.

Mobilita Erasmus+ Španielsko

Všetci sme tešili na návštevu Španielska, najmä na cestu lietadlom z Viedne do Madridu. Cestu sme zvládli výborne. Po príchode do mesta Tomelloso sme sa opäť stretli s našimi priateľmi z Poľska a Španielska. Pozreli sme si samotné mesto, historické centrum a zahrali volejbal. Náročný deň sme ukončili spoločnou večerou.

Prvý deň našej mobility sme navštívili španielsku školu. Na školskom dvore nás

privítali krásnym programom. Presunuli sme sa do školy, kde sme videli, ako sa v Španielsku vyučuje. Spoločne sme sa boli pozrieť v historickej vínnej pivnici. Po príchode späť do školy nás čakal výborný obed plný španielskych špecialít. Pripravili ho učitelia školy. Po krátkej prestávke sme opäť spoznávali mesto Tomelloso.

Utorok (18.10.2022): Hneď po raňajkách sme sa peši presunuli do druhej najväčšej fabriky na svete, ktorá spracováva hrozno a olivy - Virgen de las viñas. Potom sme sa presunuli do školy, kde si pre nás pripravili šporové aktivity. Hrali sme ringo a padel. V reštaurácii na nás čakal obed plný typických španielskych špecialít. Podvečer sme navštívili múzeum umenia a videli sme aj výstavu predmetov, využívaných pri býčích zápasoch.

Streda (19.10.2022): Streda bola pre nás významným dňom, pretože sme v španielskej škole prezentovali našu krajinu, obec a školu. Presunuli sme sa na radnicu a pani primátorka nám priblížila históriu mesta. V škole nás čakali tvorivé dielne -

namaľovali sme si vlastný vzor na tašku a vyriešili niekoľko kvízov v programe Kahoot. Mali sme výborný obed - paellu. Podvečer sme sa autobusom presunuli na Campo de criptana - dozvedeli sme sa, ako využívali veterné mlyny v minulosti.

Štvrtok (20.10.2022): Dnešný celý deň sme strávili v historickom meste Toledo. V meste sa spájajú tri kultúry - moslimská, židovská a kresťanská, čo sa prejavilo na architektúre mesta. Prvou zastávkou bol most sv. Martina. Potom sme videli: Katedrálu sv. Jána spojenú s kláštorom, Synagógu, najvýznamnejšiu katedrálu v Španielsku- Catedral España a na námestí Plaza de Zocodover sme mali krátku prestávku na nákup suvenírov.

Piatok (21.10.2022): Posledný deň našej mobility sme prežili v škole s našimi kamarátmi. Dopoludnia sme spolu zvládli rýchly kurz tai - chi . Po krátkej prestávke sme absolvovali oficiálne ukončenie mobility v Španielsku, za ktorú sme dostali certifikáty. Čakala nás posledná návšteva školy, rozlúčka a posledný spoločný obed. Týždeň ubehol veľmi rýchlo a my odchádzame naplnení radosťou a krásnymi spomienkami. Adios España.

Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok

Žiaci 1., 3. a 4. triedy pod vedením triednych pani učiteliek sa zapojili do 5. ročníka celoslovenskej výzvy Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok.

Niektorí žiaci priniesli už zabalené krabice, štvrtáci nosili sladkosti, drogériu, niečo pre potešenie pre starkých, potom všetko dali do krabičiek a zabalili do vlastnoručne maľovaného papiera s vianočnými motívmi. Do každej krabičky pridali aj vianočný pozdrav s krásnym práním.

Veríme, že naše darčeky potešia starkých a spríjemnia im vianočný čas.

Ďakujeme rodičom a všetkým, ktorí akokoľvek pomohli pri realizácii tejto akcie.

Vianočná pošta pre seniorov

Seniorom začínajú Vianoce prvým pozdravom na ich stolčeku. Je to pre nich ozajstný dar – rukou písané pranie, symbol toho, že na nich niekto myslí. Naša škola sa zapojila do 6. ročníka Vianočnej pošty pre seniorov, aby sme tak potešili starkých v domovoch. Spoločnými silami sme vytvorili 114 pozdravov, v ktorých okrem prania nechýbal ani milý pozdrav od našich žiakov. Aj takouto formou sa deti učia spolupráci, ale aj tomu, že aj pár pekných a milých slov dokáže vyčariť úsmev na tvári a radosť v srdci. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili.

Súťažíme

Futbal žiačok ZŠ – obvodné kolo

Dňa 27.10.2022 sa žiačky 5.-7. ročníka zúčastnili obvodného kola vo futbale. Na multifunkčnom ihrisku v Trstenej si postupne zmerali sily so základnými školami z Hladovky a Trstenej.

Naše žiačky zvíťazili všetky zápasy a bez straty bodu postúpili na okresné kolo, kde im prajeme veľa šťastia.

ZŠ s MŠ Vitanová - ZŠ s MŠ Hladovka 7:0

ZŠ s MŠ Vitanová - ZŠ s MŠ R. Dilonga Trstená 4:0

ZŠ s MŠ Vitanová - ZŠ P.O.H Trstená 12:1

iBobor 2022

V dňoch 7. až 11. novembra sa už šiestnásťkrát konala informatická súťaž iBobor. Súťaž je medzinárodná a organizuje sa vo viac ako 55 krajinách sveta. Každoročne vzniká celosvetová databáza úloh, do ktorej prispievajú aj slovenskí organizátori. Na Slovensku sa do súťaže zapojilo 1591 škôl, zúčastnilo sa 124574 súťažiacich od druhákov na základných školách až po maturantov - z našej školy to boli žiaci 2.-9.ročníka. Z každej triedy sa našli úspešní riešitelia, ktorí boli odmenení diplomom.

Najúspešnejší žiaci, ktorí získali nad 90 percentil sú:

V kategórii **Drobec** (2.-3.roč.) Kajko Ondřík, **Bobřík** (4.-5.roč.) Alex Benek, Lacko Tomajka, Andrej Šprlák, Vivien Lacková, **Benjamín** (6.-7. roč.) Vanesa Hrkľová, Sabína Paveleková a Sofia Hrkľová. V kategórii **Kadet** boli najúspešnejší Dušan Ondřík a Jakub Barica s rovnakým výsledkom 82,58 percentil. Úspešným blahoželáme a prajeme aj do ďalších súťaží veľa tvorivých síl.

Pytagoriáda - školské kolo

Pytagoriáda je matematická súťaž, v ktorej okrem správnosti vypočítaných príkladov rozhoduje aj čas, za ktorý žiaci vypočítajú dané príklady. Za správnosť a za čas vypočítaných príkladov sa pridávajú príslušné body. Výsledné hodnotenie bodov sa teda skladá z dvoch položiek, z bodov za správnosť a z bodov za čas. Úspešný riešiteľ je žiak, ktorý získa minimálne 10 bodov z 15 za riešenie úloh.

V dňoch 7. a 8.12.2022 sa uskutočnilo online školské kolo Pytagoriády, ktorého sa zúčastnilo **92 žiakov**. V tomto roku sa medzi úspešných riešiteľov zaradili žiaci:

V kategórii **P4** boli úspešnými riešiteľmi: **Pavol Karas** (22 bodov), **Alex Benek** (21 bodov), **Ladislav Tomajka** (21 bodov), **Andrej Šprlák** (20 bodov), **Gabriela Šprláková** (18 bodov), **Leonard Ulrich** (16 bodov), **Lukáš Ťapaj** (15 bodov).

V kategórii **P5** boli dvaja úspešní riešitelia: **Matej Viktor** (18 bodov), **Sofia Čaklošová** (15 bodov).

V kategórii **P8** boli úspešnými: **Jakub Ondřík** (16 bodov), **Sarah Kameníková** (16 bodov).

Ďakujeme všetkým žiakom za účasť a úspešným riešiteľom blahoželáme.

UHÁDNETE?

Rada nosí biely plášť,
usmieva sa, na mňa zvlášť.
Zakričí len: ďalší prosím!
choroby k nej svoje nosím.
Kto je to?

Kto pozná všetky písmená?
Kto vie, čo ktoré znamená?
Kto chodí do školy, aj keď je veľký?
Sú to dobrí ..... a pani .....?

Súťažná úloha

Kreslí, strihá, šije,
z látky vždy niečo vyčaruje.
Kto je to?

Berie farby, štetky,
s nimi zručne vymaľuje
v dome steny všetky.
Kto je to?

Riešenie hádaniek napíšte na lístok a vložte ho do nádoby s názvom Vitanovček (na pulte, kde sa predáva občerstvenie) do 31.03.2023. Nezapudnite pripísať heslo **HÁDANKY**. Odmeníme 3 vyžrebovaných.

Naše úspechy

Technická olympiáda

Technická olympiáda patrí medzi najnáročnejšie olympiády, pretože preverí nielen žiacke vedomosti, ale aj praktické zručnosti - účastníci musia vytvoriť výrobok podľa zadaného technického popisu. Po úspešnom školskom kole postúpili na okresné kolo žiaci: D. Randiak - 7. ročník, M. Ťapaj - 8. ročník, J. Ondřík - 8. ročník. Žiaci ôsmeho ročníka - M. Ťapaj a J. Ondřík boli úspešní riešitelia aj na okresnom kole, ktoré sa konalo na Strednej odbornej technickej škole v Námestove.

Súťaž Ypsilon – Slovina je hra

Dvadsať žiakov sa 24. 11. 2022 zapojilo do celoslovenskej súťaže Ypsilon - Slovina je hra. Pri riešení úloh zo slovenského jazyka si vyskúšali svoje vedomosti v praxi. Dopĺňali tajničky, riešili zábavné, ale aj náročnejšie úlohy.

Všetci sme boli milo prekvapení dobrými výsledkami našich žiakov. Potešilo nás, že z 20 súťažiacich bolo 18 žiakov úspešných. Plný počet 100 bodov získali 4 žiaci:

E. Števuliaková, 1. roč., K. Ondřík, 2. roč., D. Tarčoňová, 3. roč., L. Tomajka, 4. roč.

Všetkým zúčastneným blahoželáme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu našej školy. Zároveň ďakujeme aj pani učiteľkám, ktoré ich pripravovali.

ZASMEJME SA

Učiteľ vykladá žiakom históriu dopravy. Obráti sa na Janka:

- Nože nám povedz, aký je najstarší dopravný prostriedok?
- Prosím pekne nohy...

Učiteľ sa pýta žiakov:

- Kto z vás mi vie vysvetliť, prečo pri búrke vidíme najprv blesk a až potom počujeme hrmenie?

Prihlási sa Janko:

- Pán učiteľ to je preto, že oči máme vpredu a uši až za nimi.

ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY

Do škôlky sa tešíme, s úsmevom tam ideme

Prázdniny sa skončili a triedy našej materskej školy sa dňa 5.9.2022 zaplnili detským smiechom, ale aj plačom. Prvé dni v škôlke boli náročnou skúškou detských srdiečok a trpezlivosti nielen rodičov, ale aj pani učiteliek. Po prvých slzách a neistých krôčikoch však nastalo v škôlke obdobie tvorenia, budovania kamarátskych vzťahov a spoznávania nového. Začína nový školský rok a my veríme, že bude naplnením našich predsavzatí a plánov do budúcnosti. Každý deň v škôlke je niečím iný, výnimočný, každý deň sa niečo nové dozvieme, či naučíme.

V školskom roku 2022/2023 sme privítali 44 detí v dvoch triedach a dve nové pani učiteľky Júliu a Katku.

V triede Lienkovej máme 22 detí, na ktoré sa každý deň tešia učiteľky: Mgr. Júlia Garbiarová a Katarína Spišiaková

V triede Mravčekovej máme rovnako 22 detí, o ktoré sa starajú učiteľky Mgr. Anna Retišáková a Mgr. Gabriela Šimalová.

Kým zazvoní zvoniec a oznámi, že je školskému roku koniec, verte, kamaráti, čaká nás ešte veľa pekných spoločných chvíľ.

Návšteva starkých

„Nech je zdravá stará mama, nech je dedko zdravý, aby mohli ešte stokrát spolu s nami sláviť.“

Prišla jeseň a s ňou mesiac október – Mesiac úcty k starším. Ani v našej materskej škole sme na svoju babku a dedka nezabudli. Deti si pre svojich starých rodičov pripravili pestrý program, v ktorom si mohli vypočuť spev, milé básničky, preniesť sa do sveta rozprávky „O repe“ a rozveseliť sa tancom. Starí rodičia odchádzali spokojní, plní zážitkov a na pamiatku si od svojich vnúčat odniesli pekný darček.

Aj škôlkari už vedia, že starších ľudí si treba ctiť nielen v októbri, ale každý deň.

Ďakujeme mamičkám pomocníčkam a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli ku skvelej atmosfére tohto vďareného dopoludnia.

Zdravé zúbky

„Zuby čistíš, hneď a basta!“ volá kefka a aj pasta.

Tak ako rodičom, aj nám v materskej škole záleží na zdravom vývine detí. Preto už dlhodobo poskytujeme deťom zaujímavé aktivity aj na túto tému. Tento rok to bolo stretnutie detí s dentálnym hygienikom Jožkom a jeho asistentkou Luckou.

Rozprávanie s deťmi motivovali peknými obrázkami, rozprávkou,

názornými ukážkami ústnej dutiny a zúbkov. Hravo a zaujímavovo vysvetlili deťom čo sa deje so zúbkami, keď ich neumývame, alebo aj naopak, keď ich poriadne vyčistíme. Deti si ľahko zapamätali názvy zubov, ich využitie pre reč, jedenie a vzhľad. Deti sa aktívne zapájali a vedeli rozprávať o potravinách, ktoré zubom a zdraviu škodia a ktoré sú prospešné.

Ďakujeme za návštevu a za krásne darčeky pre deti.

V kráľovstve pani jesene

„Jeseň prišla ako víla, stromom vlasy zafarbila. Teraz má už klobúk zlatý, červené a zlaté vlasy.“

Máme tu ďalšie ročné obdobie - jeseň. Jeseň je čarovné ročné obdobie. Príroda sa mení, stromy menia farbu svojich listov, a tak isto sa mení aj počasie. Farbami jesene zažiarili aj naše triedy a deti vnímali prichádzajúcu zmenu prírody všetkými zmyslami. Príroda sa zahalila do pestrých farieb jesene. To krásne prírodné divadlo si vychutnávame plnými dúškami. Inak dospelí a inak deti. Dospelí sa snažia využiť každý slnečný deň na úpravu záhradky, strihanie kríkov, hrabanie lístia.....a deti v tom nahrabanom lístí vidia dobrú skrýšu, mäkkú postieľku, či vaňu plnú vody.

Skúsme sa trochu v tom náhlení zastaviť a pozrieť sa na jeseň očami detí. Ľahko uvidíme lienku schovávajúcu sa pod listami, mravčeka náhliaceho sa v tráve, modlivku či lúčneho koníka, pavúčka letiaceho na jemnej pavučinke... Aj strom, ktorý sa nám zdá inokedy taký obyčajný a na jeseň robí neporiadok svojimi listami, je taký krásne farebný, akoby ho namaľoval maliar všetkými farbami.

Deň materských škôl

„Kamarátov zavolaj, za ruky sa pochyťaj. Zaspievajme: Ola, Ola, nech žije materská škola!“

Aj takto sme si spievali 4.11.2022 pri príležitosti oslavy Dňa materských škôl. Práve v tento deň sme si v našej materskej škole pripomenuli tento významný deň športovými aktivitami. Každá učiteľka mala svoje družstvo a pomáhala deťom zdolávať vopred pripravené úlohy. Bola radosť pozerať sa na nadšenie a radosť detí pri hrách na stanovištiach. Pozrite, ako veľmi ich to bavilo ....

Mikuláš a jeho pomocníci

„Mikuláš je dedko starý, vie on robiť veľké čary“

Mikuláš neobišiel ani našu materskú školu. V očiach detí sme videli radosť, v niektorých aj maličký strach. Ten bol ale prekonaný a tak sme všetci spolu strávili pekné chvíle. Ako poďakovanie Mikulášovi za návštevu zazneli z detských ústičiek pekné básničky a pesničky. Mikuláš za toto milé vystúpenie odmenil všetky deti mikulášskym balíčkom.

Novoročná besiedka pre rodičov

„Biely sneh, na okne kvety mrazivé, všetky deti už túžia po zime.“

Naši malí škôlkari ešte akoby len nastúpili a už majú za sebou veľký deň. Deň novoročnej besiedky – deň, kedy mohli svojim rodičom a aj nám pani učiteľkám ukázať tak veľa darov, ktoré ukrývajú, ale ktoré pomaly spoločne odhaľujeme, rozvíjame a nie raz sa i pozastavíme nad ich originalitou. Novoročná besiedka sa v našej materskej škole konala 11. januára 2023. Zišli sa na nej rodičia i ďalší hostia, aby prišli podporiť svoje deti, ktoré si s pani učiteľkami pripravili krásny program a oslávili tak sviatočné obdobie.

Za MŠ spracovala: Katarína Spišiaková

Z našej tvorby

O čom mi rozprávali moji starí rodičia

Babkina príhoda

Jedného dňa sa moja babka a jej spolužiaci rozhodli vykonať niečo, čo porušuje školské pravidlá. Napadlo ich, že sa stratia z dohľadu učiteľa. Učiteľ bol nahnevaný, ale aj sa zabavil na tejto príhode. Lenže tento prehrešok sa nezaobišiel bez trestu. Ale na to babkini spolužiaci nemysleli. V tej chvíli im to bolo jedno. Jednoducho chceli zažiť niečo, na čo by mohli spomínať, keď budú seniori. Babka a jej spolužiaci sa rozhodli utiecť zo školy. Učiteľ to znášal veľmi zle a žiaci sa z toho smiali. Odvtedy zaviedli na chodbách školy dozor.

Dedkova príhoda- Čo sa stane, ak sa zabudneš vo vlaku na ceste do školy?

Môj dedko býval v Hornej Lehote, ale do školy chodil do Dlhej nad Oravou. Cestoval tam vlakom. Jedného dňa sa vo vlaku zabával a zabudol vystúpiť. Nič iné mu neostávalo len z vlaku vyskočiť za jazdy. Dedko pristál v snehovom záveji a trčala mu z neho iba hlava.

Daniel Randiak, 7.A

Moja babka mi rozprávala o svojom detstve. Čo urobili, požívali a robili. V tomto príbehu Vám poviem, ako išli v detstve a mládeži. V detstve chodili do školy, tak ako aj my. Ráno pred školou museli skôr vstať, aby stihli nakúpiť chleba. Potom išli do školy. V škole sa učili. Po škole išli von na pole mlátiť seno a slama. Celý zvyšok dňa trávil vonku. Keď večer, keď sa sblížilo púcháčkali sa poľa domov. Neskôr sa porúčili a išli spať. Takto to fungovalo. Keď boli už starší, chodili do práce pomáhať na dvorisku, deťom hrať. Babka chodila na 1. stupeň do Čimkovej a na 2. stupeň do Liesku do školy. Na strednú školu babka nechodila. Pracovala v Tesle. Vyrabali tam staré televízory. Cestovala autobusom do Nixovej.

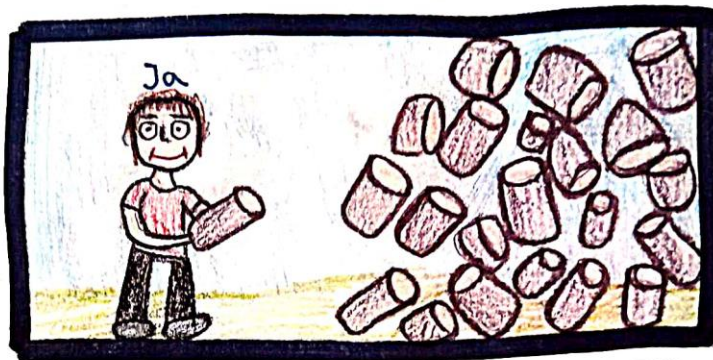

Nikola Palugová, 7.A

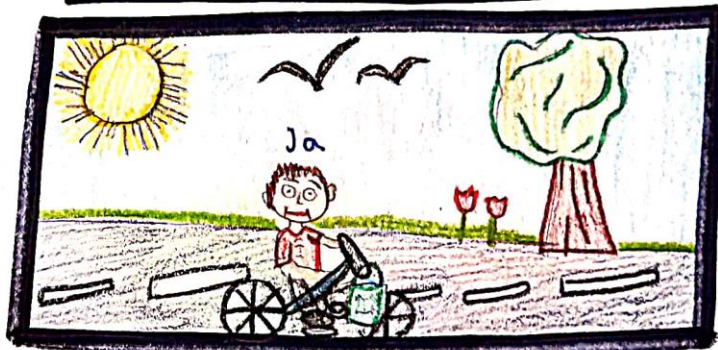
STARXÍ RODICIA

JA IM :

— Pomáhal som
svojim rodičom
rezať drevo.

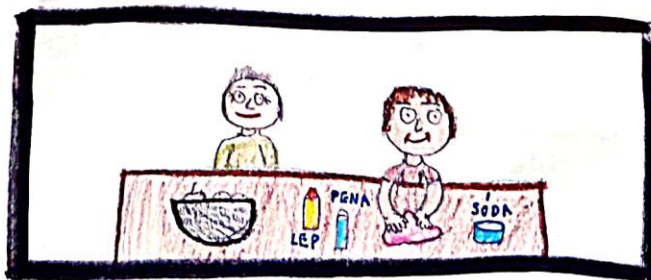

— Bol som
v obchode
makúľsi:

Oni mne :

— Keď bolam na-
bols doma robili
sme s dedom
pokusy.

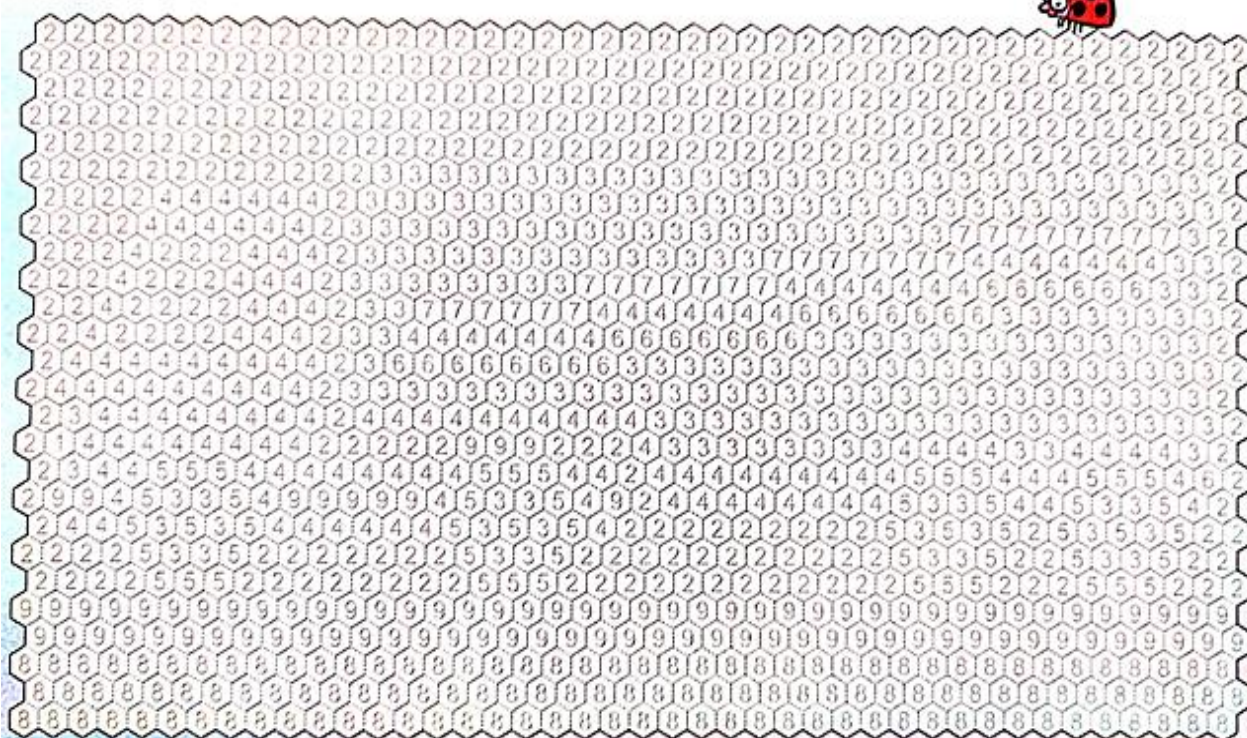
— Poskákali nás.

Leonard Ulrich, 4.A

Zabav sa

Maľované puzzle

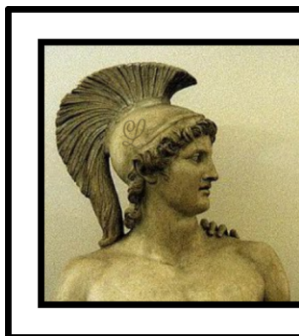

Čísla v šesťuholníkoch určujú farbu, ktorou ich treba vyfarbiť:

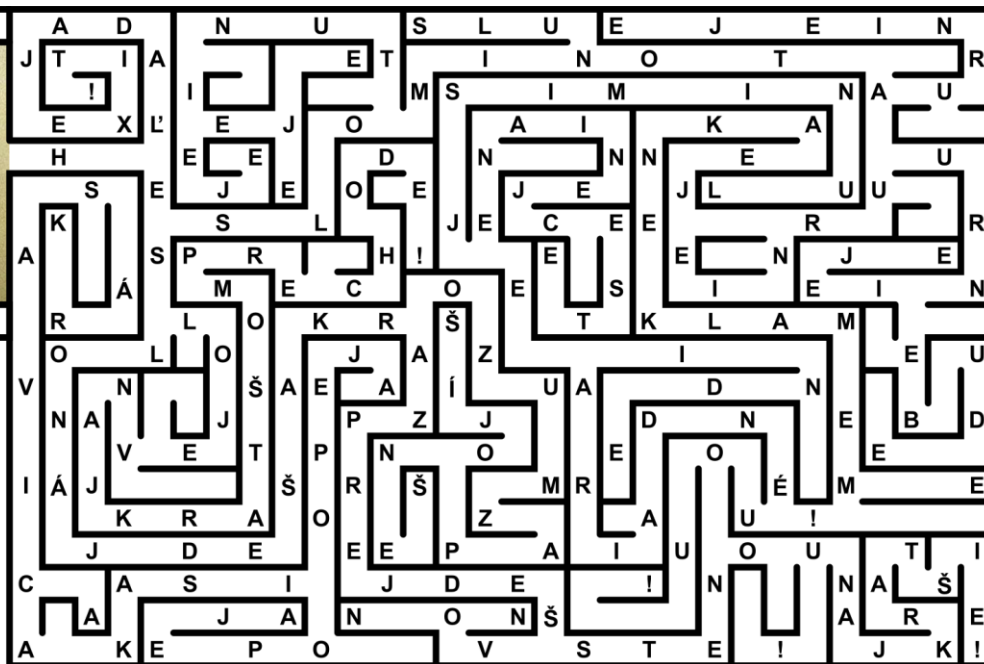
- biela
- 2 - bledomodrá
- 3 - bledosivá
- 4 - tmavomodrá
- 5 - čierna
- 6 - červená
- 7 - žltá
- 8 - tmavozelená
- 9 - tmavosivá

Labyrint

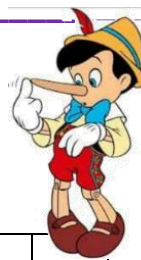
Dostaňte Thesea cez bludisko a nájdite odkaz pre neho.

Tajnička

Súťažná úloha

1.

2.

3.

4.

5.

10.

11.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

14.

9.

8.

13.

Na svätého Otomara _____

Riešenie tajničky napíšte na lístok a vložte ho do nádoby Vitanovček, ktorá sa nachádza na pulte do 31.03.2023. Nezabudnite napísať heslo **Tajnička**. Odmeníme 3 vyžrebovaných.